

STUDIU DE OPORTUNITATE

**PENTRU FUNDAMENTAREA ȘI STABILIREA SOLUȚIILOR OPTIME DE DELEGARE
A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA**

**Municipiul ALBA IULIA
Strada Calea Moșilor, nr 5A, Alba Iulia,
Jud. Alba**

BENEFICIAR : Municipiul Alba Iulia

2022

NOTĂ:

Valorile utilizate în cuprinsul studiului care vizează stadiul infrastructurii existente sau elementele economice până în anul 2021 inclusiv

CUPRINS:

ANEXE	3
1. DATE GENERALE	5
1.1 AMPLASAMENT	5
1.2 PREZENTAREA SI IMPORTANTA SERVICIULUI DE ILUMINAT	6
1.3 LEGISLATIA APLICABILA	7
2 ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	8
2.1 SITUATIA EXISTENTA A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	8
2.2 ANALIZA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC INCLUSIV PROGNOZE PE TERMEN MEDIU SI LUNG PRIVIND EVOLUTIA CERERII IN SCOPUL NUSTIFICARII NECESITATII DELEGARII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	10
2.3 OBIECTIVE PRECONIZATE A FI ATINSE PRIN REALIZAREA DELEGARII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	10
3 GESTIONAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC.....	11
4. DESCRIEREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	14
5. SITUATIA ECONOMICO – FINANCIARA ACTUALA A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	17
6. ARIA TERITOARIALA DE DESFASURARE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	17
7. INVESTITII NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, IMBUNATATIREA CANTITATIVA, CALITATIVA SI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ILUMINAT	17
8 MOTIVE CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA GESTIUNII.....	19
8.1 ASPECTE GENERALE PRIVIND GESTIUNEA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	19
8.2 GESTIUNEA DIRECTA	19
8.3 GESTIUNEA DELEGATA.....	20
8.4 CONCLUZII SI ANALIZA COMPARATIVA	21
9 DURATA CONTRACTULUI (CONCESIUNII).....	26
10 REDEVENȚĂ.....	26
11 CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	27

ANEXE :

ANEXA 1 – SITUAȚIA EXISTENTĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 2 – SITUAȚIA EXISTENTĂ A POSTURILOR DE TRANSFORMARE ȘI
FIRIDE CE ALIMENTEAZĂ SIP MUNICIPIUL ALBA IULIA

ANEXA 3 - SITUAȚIA EXISTENTĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT ARHITECTURAL

ANEXA 4 - CANTITATI DE LUCRARI DE INVESTITII/ EXTINDERE A
SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 5 – LISTA CANTITĂȚI DE LUCRĂRI ILUMINAT FESTIV

ANEXA 6 – LISTA CANTITĂȚI DE LUCRĂRI DE ÎNTREȚINERE A SISTEMULUI DE
ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 7 - ESTIMARE ÎNFIINȚARE SERVICIU PROPRIU DE OPERARE A
SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 8 – ESTIMARE COSTURI GESTIUNE DIRECTĂ A SISTEMULUI DE
ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 9– ESTIMARE COSTURI DELEGAREA GESTIUNE A SISTEMULUI DE
ILUMINAT PUBLIC

ANEXA 10 – MATRICEA RISCURILOR

FOAIE DE SEMNATURI

APROBAT: GABRIEL CODRU PLESA - PRIMAR MUNICIPIUL ALBA IULIA

AVIZAT: DANIEL STAN – DIRECTOR DIRECTIA TEHNICA DEZVOLTARE

INTOCMIT: GABRIEL ARMEAN – SEF SERVICIU ADMINISTRARE DRUMURI SI
UTILITATI PUBLICE

EDVES GHEORGHE - INSPECTOR

Studiu de oportunitate

1. DATE GENERALE

1.1 AMPLASAMENT:

ROMÂNIA, județul Alba, Municipiul Alba Iulia.

Municipiul Alba Iulia este așezat în centrul podișului ardelean într-o zonă de interferență a dealurilor ce coboară din Munții Trascăului cu șesurile din valea cursului mijlociu al Mureșului, la o altitudine de 270m.

Municipiul este așezat în perimetrul format de râul Ampoi, râul Sebeș, râul Mureș, crestele munților Apuseni și Podișul Transilvaniei.

Orașul propriu-zis este așezat pe prima terasă a Mureșului, care formează spre est un șes lung de 8-10 km și lat de 2-4 km.

Localitățile adiacente arondate unității administrativ teritoriale sunt: Oarda de Sus, Oarda de Jos, Pâclișa, Micești și Bărbant.

Orașului îi aparțin 10.365 ha teren, format din 3500 arabil, restul fiind pășuni, fânețe, vii, livezi etc.

Amplasarea Municipiului Alba Iulia

În condițiile socio-economice, actuale, serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească două obiective majore:

- Asigurarea cerințelor unei societăți moderne în dezvoltare;
- Sustenabilitatea dezvoltării, astfel încât aceasta să nu depășească gradul de suportabilitate financiară a bugetului alocat și să fie relativ ușor de întreținut.

În completarea celorlalte servicii asigurate deja locuitorilor din zonă, se pune problema modernizării iluminatului public.

În mod evident, principiile 4E ale unui serviciu public modern, Economie-Eficiență-Eficacitate-Echitate sunt avute în vedere, în special sub aspectele rezultatelor obținute până în prezent și al accesului corect al populației la serviciul iluminatului public.

1.2 PREZENTAREA SI IMPORTANTA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Serviciile comunitare de utilități publice reprezintă, conform Legii nr.51/2006, totalitatea activi tăților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități:

- a) alimentare cu apă;
- b) canalizare și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminat public;
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale;
- h) transport local.

De menționat că distribuția de energie electrică și distribuția de gaze naturale nu sunt considerate servicii comunitare.

Pentru ca această prestare a serviciilor comunitare să ajungă la populație (consumatorii pe care îi deservește), este necesară existența sau crearea unui ansamblu de echipamente, construcții și dotări specializate, care sunt parte integrantă din infrastructura edilitară a localităților, denumite sisteme publice de gospodărie comunală.

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC), acordă, modifică, suspendă, retrage licențele de a presta sau furniza serviciile comunitare din unitățile administrativ-teritoriale.

Serviciul de iluminat public se organizează în baza Legii Nr. 260/2006 să face parte din serviciile publice de interes comunitar și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică, de interes economic și social general, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea administrației publice locale, în scopul asigurării și dezvoltării SIP iluminatului public. Reglementarea acestui serviciu se face de către ANRSC în strictă concordanță cu prevederile specifice ale Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în conformitate cu respectarea principiilor stabilite de Legea Nr.51/2006.

Iluminatul public a unei localități cuprinde :

- a) Iluminatul stradal – rutier;
– pietonal;
- b) Iluminatul arhitectural – destinat punerii în valoare a unor monumente istorice sau de artă, a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală;
- c) Iluminatul ornamental destinat parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altor zone de acest gen;
- d) Iluminatul ornamental-festiv – cu ocazia diferitelor sărbători sau evenimente.

Sistemul de Iluminat Public (SIP) este format din :

1. Puncte de aprindere ce cuprind :

- echipamente de măsurare a energiei electrice;
- echipamente de comandă și/sau automatizare;
- linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene ce având componență:
 - cutii de distribuție;

- cutii de trecere;
- stâlpi;
- instalații de legare la pământ;
- console;
- corpuri de iluminat;
- conductoare;
- izolatoare;
- cleme;
- armături;
- accesorii.

Scopul serviciului de iluminat public este asigurarea satisfacerii cerințelor comunităților locale în condiții de eficiență, în condițiile de realizarea sustenabilității dezvoltării în paralel cu asigurarea costurilor necesare funcționalității în regim de permanență.

Cerințele comunităților sunt :

1. Siguranța circulației rutiere și pietonale;
2. Ridicarea gradului de civilizație și a calității vieții;
3. Stimularea dezvoltării economico-sociale a localității;
4. Siguranța persoanelor;
5. Obținerea înfrumusețării, activității și impresivității urbane;
6. Marcarea sărbătorilor și evenimentelor;
7. funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

1.3 LEGISLATIA APLICABILA:

Lista reglementărilor legislative în domeniu cuprinde:

- Prevederile art. 8 alin. (1) și alin. (3) lit. a) și lit. d), art. 22 alin. (1), alin. (3) și alin. (4) și art. 50 alin. (3) din Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 8 alin. (1), art. 9 alin. (1), art 10 lit f), art. 16 alin. (2) din Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 alin. (1) din Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului Președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală (A.N.R.S.C.) nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului – cadru al serviciului de iluminat public, ale Hotărârii Guvernului nr.745/2007 privind aprobarea Regulamentului de acordare a licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr.246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, ale Ordinul A.N.R.E./A.N.R.S.C. nr.5/93/2007 pentru aprobarea contractului-cadru privind folosirea infrastructurii de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public;

- Prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- alte reglementări, standarde și norme naționale și europene, specifice domeniului.

2. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

2.1 SITUAȚIA EXISTENTĂ A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

În prezent serviciul de iluminat public al Municipiului Alba Iulia este asigurat de către Flash Lighting Services S.A. în baza Contractului de Delegare Concesionare a Serviciului de Iluminat Public din Municipiul Alba Iulia Nr. 84441/2012, în condițiile Regulamentului Serviciului de Iluminat Public și a unor indicatori de performanță asumați, aprobat prin H.C.L. Nr.113/2010. Lucrările de reparații și întreținere aferente sistemului de iluminat public se realizează de operator la sesizările cetățenilor, ordonatorului de credite sau propriile verificări periodice.

Contractul de delegare de concesionare a serviciului de iluminat public se va încheia, la termen, în 08.11.2022, existând, legal/contractual, posibilitatea prelungirii prin acordul părților.

Situația existentă a iluminatului public din Municipiul Alba Iulia, concretizat în inventarierea elementelor componente – rețele electrice, stâlpi, aparate de iluminat este prezentată detaliat în Anexa 1 la prezentul studiu.

TIPUL APARATELOR DE ILUMINAT	
TIP AIL	Nr AIL
Aparate de iluminat echipate cu surse cu SODIU	2710
Aparate de iluminat ornamentale echipate cu surse cu sodiu	495
AIL stradale LED	3305
Total General	6510

REȚELE ELECTRICE	
Tip rețea	Nr. km
Rețea electrică aeriană clasică	77,453
Rețea electrică aeriană torsadată TYIR	45,208
Rețea electrică subterană	99,699
Total REȚELE ELECTRICE	222,360
PUNCTE DE CONSUM	CANTITATE
Firide iluminat/ pct aprindere	96
Total General	96

Posturile de transformare, componentele rețelei de distribuție a energiei electrice care alimentează cu energie electrică instalațiile de iluminat public, bransamentele, instalațiile de forță, măsură și control sunt proprietatea Distribuție Energie Electrică România SA și sunt în administrarea acesteia.

Punctele de aprindere, firide deservire iluminat public, instalațiile de legare la pământ, instalațiile de automatizări sunt o parte în proprietatea Distribuție Energie Electrică România SA și o parte în proprietatea Municipiului Alba Iulia și în administrarea operatorului de iluminat public.

Rețeaua electrică subterană destinată iluminatului, stâlpii metalici dedicați rețelei de iluminat, aparatele de iluminat și sistemul de telegestiune sunt în proprietatea Municipiului Alba Iulia și în administrarea operatorului delegat pentru serviciul de iluminat.

Sistemul de iluminat este într-o continuă dezvoltare ce include înlocuirea parțială a aparatelor existente cu surse clasice cu aparate cu tehnologie LED, introducerea în subteran a rețelelor electrice de alimentare a iluminatului, extinderea rețelei în direcțiile de dezvoltare a localității și introducerea a sistemului de telegestiune.

În prezent sunt în derulare 3 proiecte de investiții, finanțate din fonduri europene, aflate în diferite stadii de realizare, pentru crearea rețelei subterane de iluminat public de lungime de 85,56 Km ce vor înlocui și completa rețelele de iluminat existente pe stâlpii suport a rețelei de distribuție a energiei electrice deținute de Distribuție Energie Electrică România SA, ceea ce va reprezenta aproximativ 60% din sistemul actual de iluminat public. Rețeaua nou creată va avea 2754 stâlpi metalici echipați cu 2856 aparate de iluminat cu tehnologie LED și sistem de telegestiune.

Unul dintre proiecte se realizează în localitățile componente municipiului și constă în înlocuirea a 1396 corpuri de iluminat pe rețeaua existentă, deținută de Distribuție Energie Electrică România SA.

Alte 2 proiecte, finanțate prin Fondul de Mediu, au ca obiect iluminatul public din Șanțurile Cetății și Interior Cetate Alba Carolina, Cartier Recea ce vor îmbunătăți calitatea iluminatului în paralel cu reducerea consumului energetic.

În afara de proiectele menționate mai sus Primăria Municipiului Alba Iulia mai are în derulare un proiect de extindere rețea de iluminat public finanțat din bugetul local pe 19 strazi aflate în prezent la întocmirea studiului de fezabilitate.

Iluminatul public existent nu acoperă în totalitate străzile municipiului, existând zone, în general aflate în dezvoltare, în care rețeaua de distribuție a energiei electrice este deficitară, furnizarea energiei electrice se face în regim de organizare de șantier.

Cu toate că în fiecare an au fost realizate rețele de iluminat noi consumul de energie a energiei s-a păstrat constantă în ultimii trei ani, prin înlocuirea treptată aparatelor de iluminat pe bază de sodiu cu cele de nouă generație bazată pe tehnologie cu LED. Odată cu finalizarea lucrărilor la proiectele enumerate mai sus esăm că iluminatul public din Municipiul Alba Iulia va atinge ținta de reducere a emisiilor de CO₂ până în anul 2025.

Sistemul de telegestiune este implementat parțial doar pentru o parte a aparatelor de iluminat echipate cu LED, urmând ca după amenajarea și dotarea dispeceratului, întregul SIP să funcționeze în regim de permanență.

Există în continuare rețele aeriene de iluminat public amplasate pe stâlpi de beton aflați în stare avansată de degradare. În urma implementării proiectelor menționate mai sus se vor realiza rețele subterane noi 85,65 km.

În localități aparținătoare Municipiului Alba Iulia rămân 46,59 km de rețea aeriană și torsadat, proprietatea Distribuție Energie Electrică România SA, municipiul deținând în proprietate doar aparatele de iluminat, consolele și conexiunea la rețeaua publică.

Situația rețelelor de iluminat public este prezentată în Anexa Nr. 1 la prezentul studiu.

Iluminatul arhitectural al clădirilor și obiectivelor importante din oraș este prezentat în Anexa Nr 3 la prezentul.

2.2 ANALIZA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC INCLUSIV PROGNOZE PE TERMEN MEDIU SI LUNG PRIVIND EVOLUTIA CERERII IN SCOPUL NUSTIFICARII NECESITATII DELEGARII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Îmbunătățirea sistemului de iluminat public poate crea cadrul de dezvoltare al unei localități moderne prin sporirea siguranței traficului, a cetățenilor, prin creșterea confortului și orientării în teren, prin creșterea beneficiilor aduse de intensificarea activității umane în exterior după lasarea întunericului.

În rezumat, argumentele în favoarea deciziei de modernizare și extindere a iluminatului public sunt:

- creșterea sentimentului de siguranță;
- confort și orientare sporite;
- diminuarea și descurajarea infracționalității favorizate de întuneric;
- apariția și creșterea sentimentului de apartenență la comunitatea locală;
- redarea personalității localității prin înfrumusețare cu ajutorul luminii;
- continuarea activității oamenilor în zona de dincolo de apusul soarelui;
- încurajarea produsului comercial și turistic;
- favorizarea și atragerea investițiilor.

2.3 OBIECTIVE PRECONIZATE A FI ATINSE PRIN REALIZAREA DELEGARII DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

Întreținerea și menținerea sistemului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- Transformarea sistemului de iluminat public într-un sistem durabil cu emisii scăzute de CO₂ ce va contribui la ținta municipiului Alba Iulia de reducere cu 40% a emisiilor de CO₂ până în anul 2030;
- Asigurarea parametrilor calitativi și cantitativi specifici cu respectarea standardelor europene în vigoare ;
- Asigurarea siguranței cetățenilor pe timp de noapte și respectarea normelor specifice de siguranță în trafic ;
- Realizarea unui iluminat ornamental integrat într-un concept unitar cu întreg iluminatul public al orașului;
- Extinderea sistemului de telegestiune în vederea asigurării unei întrețineri eficiente și scăderea costurilor de exploatare;
- Optimizarea consumului de energie;
- Garantarea permanenței în funcționarea iluminatului public;
- Realizarea unui raport optim calitate/cost pentru perioada de derulare a contractului de cooperare și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract (structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale);
- Administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- Ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- Creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- Marcarea evenimentelor festive, a sărbătorilor legale sau religioase;
- Funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului;
- Nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor prin asigurarea unui standard unitar calitativ și uniform răspândit teritorial în comunitate;

- Liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- Transparență, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Eficiența serviciului de iluminat public influențează în mod direct mediul economic și social al unității administrativ-teritoriale. Calitatea iluminatului ca serviciu comunitar poate determina în mod cert creșterea nivelului de siguranță la nivel local, descurajând săvârșirea de infracțiuni și contravenții în spațiul public.

La nivelul întregii țări s-a manifestat în ultimii ani o preocupare deosebită în privința optimizării acestui serviciu, fiind verificate constant opțiunile autorităților locale pentru implementarea unor sisteme complexe de gestiune a iluminatului public, în paralel cu dezvoltarea unei infrastructuri pentru supravegherea video din orase.

Infrastructura iluminatului public poate fi utilizată și în scopul implementării structurilor pentru supraveghere video a zonelor comunitare cu risc ridicat pentru producerea de infracțiuni sau contravenții. În asemenea condiții, prima etapă pentru atingerea climatului de siguranță specific unei comunități europene îl reprezintă îmbunătățirea calității iluminatului public.

În acord cu cele expuse, un sistem de iluminat public deficitar îngreunează activitatea elementelor de securitate ce activează zilnic în comunitate (poliție, jandarmerie, agenți de securitate ai companiilor private), afectând chiar și eficacitatea unor soluții de supraveghere video.

Din perspectiva securității comunității, efectul imediat al unui iluminat public inefficient este suprasolicitarea personalului disponibil însărcinat cu activitatea de prevenție a faptelor antisociale, fie ele infracționale sau contravenționale. Iluminatul public poate conduce așadar la creșterea gradului de monitorizare activă sau pasivă a spațiilor publice din cadrul comunității, ajutând la prevenirea și combaterea infracțiunilor și criminalității, sporind eficiența intervențiilor operative în cazul unor amenințări la adresa integrității persoanelor sau a bunurilor proprietate publică sau privată.

Numărul de infracțiuni de furt, de tâlhărie, de distrugere, de loviri și alte violențe crește în cadrul acelor comunități care nu beneficiază de un iluminat corespunzător pe timpul nopții, astfel încât fenomenele antisociale să fie descurajate. Administrarea eficientă a acestui serviciu apare ca o necesitate pentru creșterea gradului de securitate de la nivelul comunității locale, impunându-se ca resursele investite să fie în acord cu gradul de uzură al sistemului, iar extinderea sistemului să fie proporțională cu evoluția ariei ce include spațiile publice pe care trebuie să le deservească.

3. GESTIONAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

În acord cu dispozițiile art. 4 din Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, sistemul reprezintă o componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a fiecărei unități administrativ-teritoriale, care în conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilități public nr. 51/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 12 martie 2006, aparține proprietății publice a acesteia.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- Transformarea sistemului de iluminat public într-un sistem durabil cu emisii scăzute de CO₂ ce va contribui la ținta municipiului Alba Iulia de reducere cu 40% a emisiilor de CO₂ până în anul 2030.
- Asigurarea parametrilor calitativi și cantitativi specifici cu respectarea standardelor europene în vigoare
- Asigurarea siguranței cetățenilor pe timp de noapte și respectarea normelor specifice de siguranță în trafic

- Realizarea unui iluminat arhitectural adecvat specificului local pentru valorificarea corespunzătoare a patrimoniului cultural istoric
- Realizarea unui iluminat ornamental integrat într-un concept unitar cu întreg iluminatul public al oraşului.
- Extinderea sistemului de telegestiune în vederea asigurării unei întreţineri eficiente şi scăderea costurilor de exploatare
- Optimizarea consumului de energie;
- Garantarea permanenţei în funcţionarea iluminatului public;
- Realizarea unui raport optim calitate/cost pentru perioada de derulare a contractului de cooperare şi un echilibru între riscurile şi beneficiile asumate prin contract (structura şi nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestaţiei şi vor fi în conformitate cu prevederile legale);
- Administrarea corectă şi eficientă a bunurilor din proprietatea publică şi a banilor publici;
- Ridicarea gradului de civilizaţie, a confortului şi a calităţii vieţii;
- Creşterea gradului de securitate individuală şi colectivă în cadrul comunităţilor locale, precum şi a gradului de siguranţă a circulaţiei rutiere şi pietonale;
- Marcarea evenimentelor festive, a sărbătorilor legale sau religioase;
- Funcţionarea şi exploatarea în condiţii de siguranţă, rentabilitate şi eficienţă economică a infrastructurii aferente serviciului;
- Nediscriminarea şi egalitatea tuturor consumatorilor prin asigurarea unui standard unitar calitativ şi uniform răspândit teritorial în comunitate;
- Liberul acces la informaţii privind aceste servicii publice;
- Transparenţă, consultarea şi antrenarea în decizii a cetăţenilor.

Eficienţa serviciului de iluminat public influenţează în mod direct mediul economic şi social al unităţii administrativ-teritoriale.

Calitatea iluminatului ca serviciu comunitar poate determina în mod cert creşterea nivelului de siguranţă la nivel local, descurajând săvârşirea de infracţiuni şi contravenţii în spaţiul public. La nivelul întregii ţări s-a manifestat în ultimii ani o preocupare deosebită în privinţa optimizării acestui serviciu, fiind verificate constant opţiunile autorităţilor locale pentru implementarea unor sisteme complexe de gestiune a iluminatului public, în paralel cu dezvoltarea unei infrastructuri pentru supravegherea video din municipiile reşedinţe de judeţ.

Infrastructura iluminatului public poate fi utilizată şi în scopul implementării structurilor pentru supraveghere video a zonelor comunitare cu risc ridicat pentru producerea de infracţiuni sau contravenţii. În asemenea condiţii, prima etapă pentru atingerea climatului de siguranţă specific unei comunităţi europene îl reprezintă îmbunătăţirea calităţii iluminatului public.

În acord cu cele expuse, un sistem de iluminat public deficitar împietăză elementelor de securitate ce activează zilnic în comunitate (poliţie, jandarmerie, agenţi de securitate ai companiilor private), afectând chiar şi eficacitatea unei soluţii de supraveghere video. Din perspectiva securităţii comunităţii, efectul imediat al unui iluminat public inefficient este suprasolicitarea personalului disponibil însărcinat cu activitatea de prevenţie a faptelor antisociale, fie ele infracţionale sau contravenţionale. Iluminatul public poate conduce aşadar la creşterea gradului de monitorizare activă sau pasivă a spaţiilor publice din cadrul comunităţii, ajutând la prevenirea şi combaterea infracţiunilor şi criminalităţii, sporind eficienţa intervenţiilor operative în cazul unor ameninţări la adresa integrităţii persoanelor sau a bunurilor proprietate publică sau privată.

Numărul de infracţiuni de furt, de tâlhărie, de distrugere, de loviri şi alte violenţe creşte în cadrul acelor comunităţi care nu beneficiază de un iluminat corespunzător pe timpul nopţii, astfel încât fenomenele antisociale să fie descurajate. Administrarea eficientă a acestui serviciu apare ca o necesitate pentru creşterea gradului de securitate de la nivelul comunităţii locale, impunându-se ca resursele investite să fie în acord cu gradul de uzură al sistemului, iar extinderea sistemului să fie proporţională cu evoluţia ariei ce include spaţiilor publice pe care trebuie să le deservească.

Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public stabilește în cuprinsul art. 8 alin. (1) o competență exclusivă a autorităților administrației publice locale în privința înființării, organizării, coordonării, monitorizării și controlului funcționării serviciului de iluminat public de la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Totodată, în sarcina autorităților publice locale legea impune și atributul dezvoltării, modernizării, administrării și exploatării serviciului de iluminat public astfel încât parametrii reali ai acestui serviciu să fie în acord cu principiile enunțate în art. 9 și art. 10 din cuprinsul Ordinului nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate așadar *ope legis* să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe și implicit prin legislația menționată anterior.

Aceeași competență exclusivă în domeniul iluminatului public este stabilită și prin prevederile Regulamentului cadru al Serviciului de iluminat public din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală, respectiv, în art. 4 alin. (1): *“înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul unităților administrativ-teritoriale, precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intră în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale”*.

În conformitate cu prevederile art. 10, lit. d din Legea 230/2006 a serviciului de iluminat public, în sarcina autorităților administrației publice locale intră adoptarea/emiterea hotărârilor/dispozițiilor privind darea în administrare sau delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea exploatării bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localităților, aferente serviciului, conform prevederilor legale în vigoare. Dispozițiile art. 10 lit. d) din Lege sunt prevăzute în mod complementar celor de la lit. h) a aceluiași articol, unde se prevede o responsabilitate a autorității publice locale în privința gestionării contractului de delegare a gestiunii serviciului, astfel încât în ipoteza nerespectării obiectivelor stabilite prin convenția în cauză, prin regulament, caiet de sarcini sau chiar lege, autoritatea să aibă posibilitatea denunțării unilaterale. Totodată, autoritatea publică care adoptă soluția delegării serviciului are obligația de a verifica respectarea permanentă a indicatorilor de performanță ai serviciului de către persoana juridică care a preluat gestiunea.

În mod similar, atribuțiile autorității publice locale în privința iluminatului public atunci când se optează pentru formula delegării gestiunii se regăsesc și în art. 4 alin. 2 din Ordinul nr. 86 din 20/03/2007 al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărire Comunală, evaluarea activității din domeniu fiind realizată pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, *“având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe”*.

În definitiv, norma legală menționată stabilește în art. 4 alin. 3 că în vederea asigurării criteriilor de performanță ale sistemului de iluminat așa cum au fost menționate anterior, indiferent de forma de gestiune, *“autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E”*.

Gestiunea serviciului de iluminat public se poate realiza prin două modalități:

- gestiunea directă;
- gestiunea delegată.

Este de subliniat faptul că toate activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se defasoară în conformitate cu prevederile regulamentului-propriu și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliul local, în baza regulamentului-cadru și a caietului de sarcini-cadru al A.N.R.S.C.

Gestiunea directă presupune asumarea nemijlocită de către autoritatea publică locală a

sarcinilor și responsabilităților cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

Gestiunea delegată presupune transferul din partea autorităților administrației publice locale, în baza unui contract de delegare a gestiunii, unui sau mai multor operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea, exploatarea și administrarea sistemului de iluminat public.

4. DESCRIEREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC :

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul Administrației Publice Locale a Municipiului Alba Iulia, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Iluminatul public se referă la domeniul public sau privat al Municipiului Alba Iulia, existent la nivelul acelor spații aflate în proprietatea actuală sau viitoare a localității, cuprinzând în linii mari următoarele tipuri de servicii:

- iluminatul căilor de circulație (auto, zone pentru pietoni și bicicliști);
- iluminatul decorativ-arhitectural (pentru monumente, clădiri, fântâni);
- iluminatul parcurilor și al grădinilor;
- iluminatul terenurilor de sport;
- iluminatul ariilor utilitare (parcări, platforme utilitare etc.);
- iluminatul publicitar și de reclamă;
- iluminatul ornamental și festiv.
- Întreținerea, menținerea și modernizarea sistemelor de iluminat descrise mai sus.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- garantarea permanenței în funcționare a iluminatului public prin îndeplinirea parametrilor proiectați și menținerea lor în standardele în vigoare;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- punerea în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din municipiul Alba Iulia;
- realizarea unui raport optim calitate/cost și a unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract; structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor;
- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Operatorul unui serviciu de iluminat public trebuie să asigure:

- respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;
- exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a

gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul serviciului de iluminat public;

- întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;

- furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;

- creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;

- prestarea serviciului de iluminat public la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;

- personal de intervenție operativă;

- conducerea operativă prin dispecer;

- înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;

- analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;

- elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru raționalizarea acestor consumuri;

- realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică a instalațiilor de iluminat public;

- statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;

- instituirea și gestionarea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;

- soluționarea operativă a incidentelor;

- funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;

- evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;

- aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;

- elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică locală;

- executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranța în exploatare;

- elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către administrația publică locală;

- corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;

- inițierea și avizarea lucrărilor de modernizări și de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;

- o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;

- alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

Operatorul are obligația să îndeplinească și gestionarea consumului de energie pentru sistemul de iluminat public ce implică asumarea următoarelor atribuții:

- monitorizarea și raportarea consumului de energie;

- optimizarea și reducerea cheltuielilor de întreținere și mentenanță, ca și costuri de operare aferente sistemului de iluminat public;

- aplicarea măsurilor de eficiență energetică conform legislației și reglementărilor, în

vigoare aplicabile elementelor infrastructurii SIP.

Obligațiile operatorului sunt înscrise în cuprinsul contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în ipoteza gestiunii delegate, respectiv, în contractul de administrare în ipoteza gestiunii directe. Cuprinsul prevederilor din aceste documente trebuie să fie în acord cu legislația incidentă, respectiv, cu regulamentul cadru adoptat de ANRSC prin Ordinul nr. 86/2007, precum și regulamentul autorității publice locale privind iluminatul public.

Pe de altă parte, răspunderea personalului operativ al operatorului sunt cuprinse în regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se întocmește pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public). În caietele de sarcini se vor preciza condițiile de realizare a reparațiilor (curente și capitale), a investițiilor precum și a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificându-se modul de aprobare și decontare a acestora în cadrul relațiilor contractuale dintre autoritatea administrației publice locale și operator.

Gestionarea și administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- controlul calității serviciului asigurat;
- întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- menținerea în stare de funcționare la parametrii proiectați a sistemului de iluminat public și modernizarea acestuia;
- măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizare a serviciului de iluminat public;
- menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- îndeplinirea indicatorilor de performanță și calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- un sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;

- instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;
- informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor / reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

5. SITUAȚIA ECONOMICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC:

În prezent serviciul de iluminat public al municipiului Alba Iulia este asigurat prin operator de iluminat public în condițiile existentei unui Regulament al Serviciului de Iluminat Public și a unor indicatori de performanță asumați.

Lucrările de reparații aferente sistemului de iluminat public se realizează de operator la sesizările cetățenilor, sesizările ordonatorului de credite sau propriile sesizări.

6. ARIA TERITORIALĂ DE DESFĂȘURARE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC:

În prezent, municipiul Alba Iulia beneficiază de o delegare prin concesiune a serviciului de iluminat public acesta fiind asigurat prin intermediul unui operator licențiat ANRSC – iluminat public.

Păstrarea acestui sistem de asigurare a serviciului de iluminat public duce la îndeplinirea atât a parametrilor lumino tehnici solicitați de standarde pe arterele de circulație rutieră și pietonală cât și a indicatorilor de performanță.

Legea nr. 230/2006 nu cuprinde prevederi speciale în privința teritoriului în reglementarea celor două modalități de gestiune a serviciului de iluminat public. Cu toate acestea, subliniem faptul că în privința gestiunii directe a serviciului de către autoritatea administrativă publică toate sarcinile și obligațiile acesteia sunt impuse prin referire la întreg teritoriul comunității, fiind obligatoriu să fie respectate în mod constant și uniform principiile de funcționare a serviciului, precum și a tuturor celorlalte exigențe din lege și din Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Pe de altă parte, în privința delegării de gestiune a serviciului de iluminat public, Legea nr.230/2006 prevede posibilitatea ca prin acordul de voință dintre autoritatea publică locală și persoana juridică delegată, obiectul contractului să facă referire la un anumit teritoriu. În ipoteza aceasta, în funcție de specificul serviciului de la nivelul comunității locale se impune ca pentru buna gestionare a acestuia, implicit pentru a avea posibilitatea reală de a atinge indicii de performanță și obiectivele stabilite prin Regulamentul Cadru al ANRSC nr. 86/2007, să fie luată în calcul posibilitatea ca prin delegarea de gestiune către un operator să se ajungă la o soluție de eficiență sporită în asigurarea serviciului pentru beneficiari.

7. INVESTIȚII NECESARE PENTRU MODERNIZARE, ÎMBUNĂTĂȚIREA CANTITATIVĂ, CALITATIVĂ ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC :

Investițiile recomandate pentru îmbunătățirea sistemului de iluminat public sunt cele necesare pentru aducerea și menținerea lui la nivelul criteriilor standardului SR EN 13201, atât în ceea ce privește performanțele cerute, cât și instrumentele necesare pentru a fi atinse, verificate periodic și păstrate în cadrul parametrilor legali.

În ordinea firească a realizării lor, se recomandă ca viitoarele investiții să fie alocate pentru:

- întocmirea hărții sistemului de iluminat public în format electronic;

- întocmirea planului de iluminat general al Municipiului Alba Iulia;
- extinderea sistemului de telegestiune a iluminatului Alba Iulia și modernizarea echipamentelor de comandă, automatizare, măsură și control din punctele de aprindere ;
- extinderea sistemului de iluminat în zonele în care lipsește, acolo unde este deficitar sau în zonele noi ale municipiului;
- înlocuirea în totalitate a proiectoarelor cu lămpi halogen sau a celor cu descarcari în vapori de sodiu sau ioduri metalice cu echivalente cu surse LED;
- înlocuirea aparatelor de iluminat clasice ajunse la sfârșitul perioadei de funcționare cu echivalente cu surse LED performante IP66 ;

În ceea ce privește introducerea aparatelor de iluminat performante cu tehnologie LED, mai jos prezentăm un calcul rapid, care evaluează economia de energie electrică la nivelul zonei analizate conform audit tehnic, în cazul trecerii generalizate la iluminatul cu surse LED de mare putere.

Energia electrică consumată a sistemului de iluminat public în situația existentă:

- Anul 2019 - 3207,8 Mwh
- Anul 2020 - 3265,3 Mwh
- Anul 2021 - 3166,4 Mwh

Recomandările de mai sus vor fi cuprinse în viitorul caiet de sarcini a delegării serviciului sub rezerva că va trebui să fie confirmate ulterior de studii luminotehnice și de calcule tehnico-economice.

În viitor, măsurile tehnico-organizatorice de extindere și dezvoltare vor trebui să conducă la realizarea unui sistem de iluminat public care să dispună în total de un număr de cca 10000 de puncte luminoase stradale și arhitecturale.

8.MOTIVELE CARE JUSTIFICA DELEGAREA GESTIUNII :

8.1 ASPECTELE GENERALE PRIVIND GESTIUNEA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC :

Legea nr. 230/2006 stabilește la art. 18 alin. (1) modalitatea în care autoritatea publică locală competentă poate realiza gestiunea serviciului de iluminat public, indicând punctual liniile directoare de către trebuie să se țină cont în acțiunile desfășurare în acest domeniu: “a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților; b) starea sistemului de iluminat public existent; c) posibilitățile locale de finanțare a exploatării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a structurii tehnico-edilitare aferente”. Pe baza informațiilor rezultate în conformitate cu elementele enunțate anterior autoritatea publică locală va elabora indicatorii de performanță care trebuie îndepliniți de serviciul de iluminat public, stabilindu-i prin hotărâre de consiliu local, cu respectarea prevederilor regulamentului-cadru al serviciului (Anexă la Ordinul nr. 86/2006 al ANRSC). În art. 7 alin. (2) din Legea nr. 230/2006 se menționează expres faptul că indicatorii de performanță care vor influența evaluarea și opțiunea gestiunii serviciului trebuie să se supună cu prioritate necesităților reale ale comunităților locale, să țină cont de starea tehnică precum și de eficiența sistemului de iluminat public existent. Propunerea și adoptarea acestor parametrii de evaluare a serviciului de iluminat public trebuie conform legii să se realizeze în urma unor consultări și dezbateri publice (art. 18 alin. 2 din Legea nr. 230/2006).

O evaluare corectă a modalității de gestiune a serviciului de iluminat public se supune astfel cum am subliniat anterior atât legii – care stabilește criteriile generale de evaluare – însă mai ales regulamentului propriu local al serviciului și eventual caietului de sarcini aferent. Prevederile care trebuie avute în vedere trebuie să cuprindă informații reale privitoare la :

- a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatorii de performanță a serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferentă serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator.

8.2 GESTIUNEA DIRECTA:

Legea nr. 230/2006 oferă autorității publice locale posibilitatea ca pe baza unei evaluări realizate conform celor menționate anterior să opteze pentru gestiunea directă serviciului de iluminat public sau pentru gestiunea delegată a acestui serviciu. Conform prevederilor art. 19 din actul normativ indicat, în cazul gestiunii directe “autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public”.

Gestiunea directă presupune totodată utilizarea unor operatori definiți și licențiați în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/2006. În cazul acestei modalități de gestiune a serviciului autoritatea publică locală emite o hotărâre de dare în administrare a infrastructurii tehnico-edilitare, pe baza licenței eliberată de către A.N.R.S.C.

Legea nr. 230/2006 menționează așadar faptul că în cadrul acestei modalități de gestiune autoritatea publică locală emite doar un mandat de administrare către operatori specializați și acreditați a serviciului, astfel încât atribuțiile privitoare la finanțare, coordonare, administrare, exploatare și mentenanță revin acesteia. Opțiunea manifestată de către autoritatea publică locală pentru gestiunea directă poate fi argumentată doar atunci când din evaluarea dimensiunii sistemului, a gradului de dezvoltare a acestuia, a particularităților economico-sociale ale localităților și implicit a posibilității autorității de finanțare ar rezulta un raport care să respecte în integralitate principiile de funcționare ale serviciului stabilite prin art. 9 și 10 din Regulamentul-cadru din 20 martie 2007 al serviciului de iluminat public, Anexă a Ordinului nr. 86/2007 emis de A.N.R.S.C.

Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice menționează în art. 29 alin.(2) faptul că pentru realizarea gestiunii directe este necesar ca la nivelul autorității administrației publice locale să poată exista structuri proprii care să desășoare activitatea aferentă. Aceste structuri pot fi: **a)** compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale; **b)** servicii publice sau direcții de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale, având autonomie financiară și funcțională; **c)** servicii publice sau direcții de specialitate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local ori județean al unității administrativ-teritoriale sau a asociației de dezvoltare comunitară, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională. În ipoteza în care la nivelul autorității publice locale nu pot exista asemenea structuri care să beneficieze implicit și de infrastructura aferentă unei bune desfășurări a activității incidente ipoteza realizării serviciului prin gestiune directă nu se poate realiza. Evaluarea în sine a structurii odată ce a fost identificată se realizează precum am menționat după criteriile specifice serviciului, în cazul de față incidente fiind normele din cuprinsul Legii nr. 230/2006, respectiv, cele din Regulamentul Cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

8.3 GESTIUNEA DELEGATA:

Aceasta modalitate de gestiune a serviciului de iluminat public presupune transferul printr-un contract a sarcinilor și responsabilităților instituite în acest domeniu din patrimoniul autorităților locale către un operator cu statut de societate comercială cu capital public, privat sau mixt. Odată cu delegarea sarcinilor și responsabilităților, autoritatea publică locală transferă și exploatarea și administrarea serviciului, astfel încât operatorul să poată acționa în mod independent și responsabil în vederea realizării obligațiilor contractuale, atingerii parametrilor de performanță, precum și a obiectivelor din lege.

Gestiunea delegată reprezintă o excepție legală de la responsabilitatea impusă autorității publice locale în privința gestionării serviciului de iluminat public, respectiv, de la obligația generală a acesteia de a satisface exigențele obiectivelor impuse de lege în acest domeniu.

Activitatea operatorilor care vor prelua gestiunea sistemului este reglementată de Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice care vor presta serviciul de iluminat public în baza contractului de delegare a gestiunii, aprobat de autoritățile administrației publice locale și în baza licenței eliberate de autoritatea competentă [art. 19 alin. (3) din Legea nr. 230/2006]. Prevederile contractului prin care se realizează delegarea sunt stabilite către Legea nr. 51/2006, iar cuprinsul său în ceea ce privește drepturile și obligațiile părților trebuie să se supună principiilor care derivă din Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public, precum și din Regulamentul-cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Diferență fundamentală care există între gestiunea directă și gestiunea delegată în cazul serviciului de iluminat public este că dacă în prima ipoteză autoritatea publică locală pastrează în patrimoniul ei toate obligațiile privind îndeplinirea obiectivelor din lege, implicit, responsabilitățile de finanțare și întreținere, în cea de-a doua ipoteză, operatorul public sau privat preia în integralitate sarcinile aferente, cu excepția prerogativelor privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, respectiv, a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum și drepturile și competențele precizate la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 230/2006. Astfel, obiectul contractelor de delegare a gestiunii serviciului poate include: activitățile de operare propriu-zisă, gestionare, administrare, exploatare, întreținere, precum și activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor din infrastructura aferentă serviciului de iluminat public.

Art. 17 alin. (1) stabilește drepturile pe care autoritatea publică le va avea în raport cu operatorul public sau privat căruia îi va fi acordată delegarea gestiunii serviciului, respectiv, cele privitoare la supraveghere și control: **a)** modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C; **b)** modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia; **c)**

calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii; d) modul de administrare, de exploatare, de conservare și de menținere în funcțiune, dezvoltarea și/sau modernizarea sistemului de iluminat public. În mod complementar, la secțiunea privitoare la gestiunea delegată din cuprinsul legii nr. 230/2006 [art. 21 alin. (2)] se prevede expres faptul că toate activitățile de monitorizare și control privind modul de respectare de către operatori a condițiilor de emiterie și menținere a licențelor revin A.N.R.S.C., iar cele privind indicatorii de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii revin autorităților administrației publice locale.

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publică locală are competența exclusivă de a impune în acord cu legea toate exigențele necesare pentru realizarea în bune condiții a delegării. Astfel legea nu limitează accesul la procedura de selecție a delegării, fiind permisă participarea oricăror operatori, chiar și a celor nou-înființați, cu respectarea însă a condițiilor impuse de către autoritatea publică locală. În virtutea atribuțiilor de reprezentare ale administrației publice locale, așa cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigențele necesare privitoare la asigurarea existenței garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și modalitatea de respectare a indicatorilor de performanță. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publică locală poate impune prevederi și cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

8.4 CONCLUZII SI ANALIZA COMPARATIVA:

Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 230/2006 autoritatea publică locală are competența exclusivă de a impune în acord cu legea toate exigențele necesare pentru realizarea în bune condiții a delegării. Astfel, legea nu limitează accesul la procedura de selecție a delegării, fiind permisă participarea oricăror operatori, chiar și a celor nou-înființați, cu respectarea însă a condițiilor impuse de către autoritatea publică locală. În virtutea atribuțiilor de reprezentare ale administrației publice locale, astfel cum reies din cuprinsul Legii nr. 215/2001, aceasta va impune exigențele necesare privitoare la asigurarea existenței garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și modalitatea de respectare a indicatorilor de performanță. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publică locală poate impune prevederi și cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor care decurg din lege, în privința delegării gestiunii legea îi permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator public sau privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare să fie impuse exigențe specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale incidente.

Rațiunea bunei administrări a sistemului de iluminat public în municipiul Alba Iulia nu poate fi pusă în discuție, obiectul prezentului studiu având menirea să sprijine în mod obiectiv desemnarea unei soluții optime de gestionare a serviciului de iluminat public: directă sau indirectă.

Pentru a putea compara ușor avantajele și dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de iluminat public, acestea se prezintă în continuare sub forma unui tabel:

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNEA INDIRECTĂ (DELEGATĂ)
AVAN T A J E	- menținerea responsabilității față de populația deservită; - menținerea autorității nemijlocite a municipiului Alba Iulia asupra activității serviciului de iluminat public; •	• - parametrii serviciilor și necesarul de investiții vor fi clar definite în contract, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor să treacă la operator; • - accelerarea investițiilor din momentul când operatorul își intră în drepturi; • - nevoia de profit a operatorului va genera schimbarea rapidă a proceselor interne și a relațiilor cu clienții; • - autoritatea transferă sarcina investițiilor și (potențiala a) finanțării către operatorul pentru partea ce îi revine; • - autoritatea va avea calitatea de a superviza și a reglementa conformarea operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiune directă a serviciului; • - autoritatea va avea drept de control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a întrerupe delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are o activitate defectuoasă care persistă – prin clauzele de penalizare și de reziliere ale contractului; • - autoritatea are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului, acesta să includă toate prevederile optime; • - reducerea imixtiunii politicului în deciziile de afaceri, investiții și personal; • - criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri bancare.

DEZAVANTAJE	- ritm lent de investiții, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare și pe sumele puse la dispoziție de către ordonatorul de credite; - autoritatea ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitate de acționar unic (dacă se organizează o societate pe acțiuni pentru operarea serviciului); - creșterea numărului de persoane din cadrul aparatului propriu al Primarului, personal care să se ocupe de serviciul respectiv; - activitatea de atragerea de surse de finanțare; - costuri suplimentare cu: dotări cu echipamente și utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, instruire personal, autorizare personal; - costuri de licențiere la ANRSC.	- negocierea unui contract detaliat pe termen lung, în special pentru prima parte a contractului, cea în care se realizează investițiile; - autoritatea trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supraveghere. - autoritatea trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului.
-------------	--	---

Numărul mai mare de dezavantaje, precum și cel mai mic de avantaje al gestiunii directe în raport cu gestiunea delegată, recomandă în prima fază adoptarea celei de-a doua variante.

Posibilitatea extinsă de a defini contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea și ritmul investițiilor din infrastructură determină ca formula gestiunii delegate să fie mai ușor de pus în acord cu interesele generale ale comunității și implicit, cu principiile care guvernează serviciul.

Matricea riscurilor de exploatare privind delegarea gestiunii serviciului de iluminat public este indicată în Anexa 10.

Înființarea și existența unui serviciu propriu al Primăriei, cu personal specializat și cu dotare tehnică necesară prestării unui serviciu de calitate ar presupune costuri financiare importante pentru bugetul local. Estimarea costurilor pe toată durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea financiară a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale și acceptate de către toți utilizatorii, astfel încât alegerea unui operator să fie pe deplin justificată și financiar, pe lângă principiile descentralizării și eficientizării cerute de normele europene.

Pentru a aproxima costurile ipotetice pe care le presupune înființarea și funcționarea unui serviciu propriu al Primăriei de operare/administrare a iluminatului public din municipiul Alba Iulia s-a realizat o simulare a cheltuielilor care este prezentată în Anexa 7.

Situație 1 – Înființare serviciul propriu de operare a sistemului de iluminat public:

Analiza cost-beneficiu (valori exclusiv TVA) :

Nr crt	Denumire	Valoare (lei)
1	Cheltuieli de înființare, dotare, organizare, licențiere;	1 700 300
2	Cheltuieli pentru 5 ani cu funcționarea (salarizare, sedii, utilități, întreținere utilaje).	7 219 505
4	Cheltuieli cu materialele necesare intretinerii si mentinerii sistemului de iluminat public reabilitat pe perioada celor 5 ani	5 807 100
5	Iluminatul festiv realizat anual in perioada de sarbatori / 5 ani prin servicii de inchiriere echipamente si montare/demontare	6 140 250
6	Costul energiei electrice 5 ani	3 200 000
7	Investitii in vederea extinderii sistemului iluminat– conform liste de cantitati	15139122
TOTAL :		39206277

Ipoteze de calcul :

- Investițiile recomandate se realizează eşalonat pe perioada celor 5 ani din surse proprii ale beneficiarului cu finanțare atrasă
- Costurile cu întreținerea și menținerea se reduc treptat pe măsură realizării investițiilor – reducere liniară

Situație 2 – Delegare gestiunii sistemului de iluminat public către un operator:

Analiza cost beneficiu (valori exclusiv TVA) :

Nr crt	Denumire	Valoare (lei)
1	Intretinerea si extinderea sistemului de iluminat public pe perioada celor 5 ani	20946222
2	Iluminatul festiv realizat anual in perioada de sarbatori - 5 ani prin servicii de inchiriere echipamente si montare/demontare	6 140 250
3	Costul energiei electrice 5 ani	3 200 000
4	Redeventa 5 ani	100000
	TOTAL	30386472

Rezumând, ar trebui făcută comparația între:

costul serviciului / 5 ani în varianta delegării serviciului = 30386472 lei

costul serviciului / 5 ani în varianta administrării directe = 39206277 lei

Nr crt	Criteriu	Delegare gestiune	Gestiune Directă
1	Economic	costul serviciului / 5 ani în varianta delegării serviciului 30386472 lei	costul serviciului / 5 ani în varianta administrării directe 39206277 lei.
2	Timp	Investitia se realizeaza în 5 ani 15139122 lei	Investitia se realizeaza în 5 ani 15139122 lei
3	Costul energiei electrice	Costurile energiei electrice se mențin – în total 3 200 000 lei	Costurile energiei electrice se mențin – în total 3 200 000 lei
4	Intretinerea si mentinerea sistemului de iluminat public pe perioada celor 5 ani	Costurile cu intretinerea si mentinerea se reduc treptat	Costurile cu intretinerea si mentinerea se reduc treptat

Calculul de mai sus este doar un exemplu care arată faptul că, în varianta asumării de către autoritate a gestionării directe a sistemului de iluminat public, cheltuielile necesare pentru a-l mentine în parametrii normali de funcționare vor fi mai mari decât vor fi în varianta delegării sistemului.

Delegarea gestiunii este impusă și de necesitatea adaptării la cerințele și exigentele legale în vigoare a serviciului de iluminat public, privit ca un sistem eficient, și care să corespundă cu programele de dezvoltare durabilă ale autorității, respectiv, pentru:

- asigurarea dezvoltării durabile a unităților administrativ-teritoriale;
- crearea unui ambient plăcut și ridicarea gradului de civilizație și a calității vieții;
- asigurarea funcționării și exploatării în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- protecției și conservării mediului natural și construit;
- satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- identificare și implementarea unor soluții și sisteme de eficiență energetică;
- punerea în valoare, printr-un iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase.

Amploarea sistemului de iluminat public din Municipiul Alba Iulia, investițiile făcute în perioada anterioară și necesitatea întreținerii lor, extinderea sistemului de telegestiune existent astfel încât să facă posibilă administrarea tehnică simplă și eficientizarea consumurilor, toate acestea impun ca sistemul să fie gestionat de către un operator care să dețină cel puțin următoarele:

- experiență în gestionarea unui sistem de iluminat public;
- capacitatea tehnică să o facă (dotarea cu utilaje specifice, spațiu de depozitare și dispecerat, mijloace de transport și de intervenție etc.);
- pregătirea profesională a angajaților atestată conform legii cu toate certificările necesare (electricieni autorizați ANRE, specialiști cu certificate de atestare profesională în iluminat CNRI etc.);
- licența ANRSC clasa II;

- atestate ANRE pentru proiectare, execuție, măsurări-încercări-verificări;
- sistem funcțional de management integrat probat cu certificări ISO.

Starea actuală a gestiunii sistemului de iluminat public, fără operator după data de 08.11.2022, preluat de autoritatea publică locală, aceasta din urma fără instrumentele necesare unei minime administrări, impune o rezolvare cât mai rapidă a situației.

Neasigurarea continuității prestării serviciului de iluminat public înseamnă generarea de riscuri pe care le implică defecțiunile neremediate ale sistemului de iluminat: risc de accidente rutiere, insecuritate publică datorată lipsei luminii pe trotuare, alei pietonale, parcuri și grădini, precum și încurajarea infracțiunilor și creșterea gradului de criminalitate.

Toate motivele de mai sus, dar mai ales lipsa experienței și a capacităților necesare autorității de a gestiona în momentul de față un sistem de iluminat public de o asemenea amploare, conduc la concluzia că delegarea administrării sistemului de iluminat public reprezintă soluția optimă, cel puțin în viitorul apropiat.

9. DURATA CONTRACTULUI (CONCESIUNII):

Art. 24 din legea nr. 230/2006 prevede în mod explicit atributul autorității publice locale ca odată cu luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciului de iluminat public să stabilească în acord cu dispozițiile legii nr. 51/2006 cuprinsul contractului propus, respectiv, drepturile și obligațiile părților, precum și întinderea acestora. Astfel, durata contractului de delegare a gestiunii trebuie să fie stabilită în acord cu interesul comunității locale, cu programul de dezvoltare a sistemului aferent serviciului, fără însă a fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor. Conform prevederilor legii la stabilirea duratei propriu-zise din contract un element fundamental îl va reprezenta analiza cuantumului finanțărilor pe segmentul de investiții ce va fi realizat de către operator, astfel încât, amortizarea acestora să poată fi atinsă în timpul de desfășurare al raporturilor juridice dintre părți.

Durata stabilită în contract trebuie să nu încalce drepturile unor alți operatori care au convenții similare în derulare, pentru a se suprapune cele două delegări ale gestiunii serviciului.

Durata contractului poate fi afectată de o denunțare unilaterală a convenției de către autoritatea administrativă, care în temeiul art. 17 din legea nr. 230/2006 are atributul de a verifica modalitatea de realizare a delegării de gestiune, respectiv, îndeplinirea conformă a obligațiilor asumate. De menționat este faptul că în acord cu dispozițiile art. 23 alin. (7) din legea nr. 230/2006 părțile pot să prevadă și alte clauze de reziliere, aspect care în mod evident poate fi în legătură cu durata, producând de altfel efecte atunci când ar intervine cazul incident.

Durata contractului de delegare a gestiunii poate fi afectată de valabilitatea licenței de operare a persoanei juridice cu care se încheie contractul. În ipoteza retragerii licenței de operare, contractul se va rezilia deplin drept în condițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 230/2006.

Art. 24 alin. 2 din Legea nr. 230/2006 prevede totodată posibilitatea prelungirii duratei în cazurile expres prevăzute: **a)** pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 2 ani; **b)** în cazul în care operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de iluminat public, a realizat investiții care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a tarifelor sau a taxelor locale.

În toate cazurile descrise mai sus, prelungirea contractului poate fi decisă de către autoritatea administrativă, prin consiliul local, respectiv, Consiliul General al municipiului Alba Iulia sau de asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

Durata contractului de servicii privind delegarea de gestiune unui serviciu de iluminat public se stabilește ținând cont de:

- experiența anterioară a operării serviciului în municipiul Alba Iulia;
- experiența similară a altor orașe / municipii;
- reglementările legale privind serviciul de iluminat;
- finanțările posibile de obținut și durata de recuperare a costurilor de către operatorul

economic;

- durata necesară realizării lucrărilor de extindere, implicând toate aspectele tehnice (studii, aprobări, avize, proiecte tehnice, instalare, punere în funcțiune, verificări, recepție etc.)

Durata necesară realizării lucrărilor de extindere a sistemului de iluminat public, precum și modul de finanțare a acestora se va stabili prin caietul de sarcini al delegării serviciului, precizările din prezentul studiu fiind cu titlu de recomandare.

Având în vedere cele expuse mai sus propunem ca durata contractului de servicii pentru care se încheie delegare de gestiune a serviciului de iluminat public, **sa fie de 5 ani**, cu posibilitatea prelungirii acestuia în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Se recomandă ca lucrările de extindere a sistemului de iluminat public să se realizeze esalonat în 5 ani, astfel încât, la terminarea mandatului unui operator, investițiile făcute în sistemul de iluminat public să fie finalizate.

10. REDEVENTA:

Prevederile legislației în vigoare dar și a regimului concesiunilor prin care se stabilește, ca modul de calcul și modul de plată a redevenței se stabilește de către autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.867/16.11.2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, art.96 alin.(3) „Concedentul nu se obliga la plata niciunei sume de bani dacă prin contract se stabilește faptul că riscul de operare este preluat integral de concesionar. În cazul în care contractul de concesiune conține clauze în acest sens, concedentul are dreptul de a primi o redevență care poate fi stabilită la un nivel fix sau într-un anumit procent din cuantumul veniturilor încasate de concesionar de la utilizatorii finali ca urmare a activităților realizate.”

Luând în considerare specificul acestui tip de serviciu valoarea redevenței anuale în cazul delegării de gestiune va fi de 20000 lei fără TVA. Redevența va fi recalculată anual, cu **Indicele Preturilor de Consum (IPC), comunicat de Institutul Național de Statistică, după formula:**

$$A = \text{Suma initiala de actualizat} * \text{IPC}$$

11.CONCLUZII SI RECOMANDARI:

Motivele prezentate la capitolului 8 recomandă ca fiind oportună delegarea gestiunii sistemului de iluminat public către un operator cu experiență, care să posede capacitatea tehnică și organizatorică, dotarea și experiența managerială, bonitatea și capacitatea financiară necesare prestării serviciului încredințat. Structura delegării trebuie riguros stabilită în contractul încheiat între autoritatea administrativă și persoana juridică delegată, în conformitate cu prevederile din cuprinsul legii nr. 51/2006, respectiv, ale legii nr. 230/2006.

Păstrarea gestiunii ca serviciu propriu al Autorității presupune asumarea riscurilor legate de lipsa experienței, de întârzierile generate de înființarea unui astfel de serviciu, de obținerea autorizațiilor și licențelor necesare funcționării, dar mai ales de posibilitatea ca cheltuielile cu întreținerea sistemului de iluminat să crească în această variantă. Soluția delegării gestiunii serviciului de iluminat public reprezintă o excepție de la asumare în integralitate a parametrelor de performanță și a exigențelor obiectivelor stabilite prin legea nr. 230/2006, respectiv, prin Regulamentul Cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 77/2006 al Președintelui ANRSC.

Recomandăm ca pe parcursul primului an al noii gestiuni să se investească în:

- realizarea Hărții Electronice a Sistemului de Iluminat, ca sarcină expresă înscrisă în caietul de sarcini al delegării gestiunii serviciului de iluminat public;

- realizarea Planului General de Iluminat Public al municipiului Alba Iulia, printr-o colaborare între reprezentanți desemnați de viitorii operatori și de Autoritate sub coordonarea unui specialist extern cu experiență.

Acestea vor fi instrumente de lucru extrem de utile atât operatorului cât și Autorității, care alături de implementarea sistemului de telegestiune vor permite o administrare mult mai simplă și mai ieftină a sistemului de iluminat. Prevederile clare ale planului general de iluminat elimina orice dificultăți în estimarea costurilor de investiție și întreținere ulterioară.

Recomandăm realizarea investițiilor descrise în capitolul 7 esalonat în 5 ani conform perioadei de delegare. Extinderea sistemului în zonele lipsă sau în cele noi, trecerea în subteran a rețelilor de alimentare, preluarea în proprietate proprie a întregului sistem de alimentare a iluminatului, generalizarea introducerii stâlpilor de metal în locul celor de beton, toate acestea se pot face treptat pe măsura asigurării finanțării de către operator și cu costuri suportabile pentru Autoritate, eşalonate pe întreaga durată a delegării de gestiune.

Se recomandă introducerea treptată a tehnologiei LED în iluminatul public, care va reduce consumurile energetice și implicit va înlesni orientarea economiilor astfel realizate către investiții.

Alături de argumentele expuse în studiu, acest lucru demonstrează că pentru Primăria municipiului Alba Iulia este avantajos atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere urbanistic-calitativ să delege gestiunea serviciului de iluminat public pe un interval de 5 ani. Prin delegarea gestiunii serviciului de iluminat cu repartizarea costurilor pe mai mulți ani (minimum 5 ani) costurile devin suportabile.

Având în vedere toate cele prezentate anterior, prezentul studiu recomandă că pentru soluționarea integrală și sistematică a problemei este necesară delegarea de gestiune prin contract de achiziție publică de servicii a serviciului de iluminat public unor operatori specializați.

Alba Iulia, 30 august 2022

Președintele ședinței,
Consilier
Gavrilă – Paven Ionela

Contrasemnează,
Secretar general
Jeler Marcel